

1. OPIŠI RAČUNOVODSTVENE POJMOVE

a) Pojam računovodstva

Računovodstvo predstavlja jezik poslovanja i njime se omogućava komunikacija između poduzetnika i svih zainteresiranih strana odnosno dionika. (Zanzerović, 2022.)

b) Menadžersko računovodstvo

Je ono koje je nastalo povezivanjem računovodstva s informacijskim potrebama menadžmenta a prva definicija po Horgrenu mu je: „Moderno računovodstvo troškova često se naziva upravljačko računovodstvo (Managerial Accounting).“ (EFZG, 2020)

c) Razlika između financijskog računovodstva i knjigovodstva

Financijsko računovodstvo suvremeno i uključuje proces evidentiranja poslovnih događaja u poslovnim knjigama te sastavljanje financijskih izvještaja uz upotrebu računala i informatičkih tehnologija, interneta dok je knjigovodstvo u tradicionalnoj strukturi najvažniji dio računovodstva. Knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva evidentira sve poslovne promjene koje su: nastale, dokumentirane, izražene u novcu i utječu na promjenu najvažnijih računovodstvenih kategorija čiji je krajni cilj ili rezultat knjigovodstva su financijski izvještaji. (Gulin, 2018)

d) Završni račun

Završni računi je završna faza računovodstvenog postupka u kojoj se različite knjige koje se vode u poslovnim knjigama organizacije prikazuju na način kako bi dionicima pružila uvid u profitabilnost i financijsko stanje organizacije za određeno vremensko razdoblje. (KnowBase, 2021.)

e) Godišnji popis (inventura)

Godišnji popis imovine (inventura) zakonska je obveza te se mora provesti barem jednom godišnje, krajem poslovne godine. Važnost provođenja inventure ogleđa se u usklađivanju knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obveza. (MiniMax, 2021.)

f) Korisnici financijskih izvještaja

Korisnici financijskih izvještaja se dijele na:

- Interne korisnike: menadžment poduzeća
- Eksterne korisnike: investitori, dobavljači i drugi vjerovnici, kupci, vlada i njene agencije i javnost. (Posao.hr, 2019.)

g) Kratkotrajna imovina

Još se naziva i obrtna, cirkulirajuća ili tekuća je ona za koju se očekuje da bude transformirana u novac tj. Realizirana u roku od jedne godine ili tijekom jednog poslovnog ciklusa zavisno što je duže. Sadrži zalihe, kratkotrajna potraživanja te brzo unovčivu imovinu i novac. (Baletić, 2021.)

e) Vrste isprava

- poslovne
- računovodstvene
- knjigovodstvene

2. OZNAČI KOJE SE OD NAVEDENIH STAVKI KLASIFICIRAJU KAO IMOVINA PODUZEĆA (AKTIVA BILANCE) (pasiva bilance)

- a) zalihe sirovina i materijala
- b) kapital
- c) potraživanja od kupaca
- d) obveze prema dobavljačima
- e) novac
- f) gotovi proizvodi
- g) rezerve
- h) potraživanja za preplaćeni porez
- i) potraživanja od zaposlenih za inventurne manjkove
- j) ulaganja u kratkoročne vrijednosne papire
- k) primljeni avansi od kupaca
- l) plaćeni avansi dobavljačima

BILANCA AKTIVA: potraživanja za upisani a neuplaćeni kapital, dugotrajna imovina, nematerijalna imovina (razvoj, koncesije, patenti, software, goodwill, predujmovi za nabavu nematerijalne imo., nematerijalna imovina. pripremi, ostala nematerijalna imovina), materijalna imovina (zemljišta, objekti, postrojenja, oprema, alati, inventar, biološka imovina, predujmovi za mat. Imovinu, materijalna imovina u pripremi, ostala materijalna imovina, ulaganja u nekretnine), dugotrajna financijska imovina (ulaganje u udjele i ostale vrijednosnice i povezana društva, dani zajmovi depoziti i sl., ostala ulaganja i ostala dugotrajna financijska imovina), potraživanja (od poduzetnika, kupaca i društava), odgođena porezna imovina, **kratkotrajna imovina**, zalihe (sirovine, materijal, proizvodnja u tijeku, gotovi proizvodi, trgovačka roba, predujmovi na zalihe, dugotrajna imovina za prodaju, biološka imovina), potraživanja (od poduzetnika, društava, kupaca, zaposlenika, članova uprave, države, ostala potraživanja), kratkotrajna financijska imovina (ulaganje u udjele, vrijednosnice, vrijednosne papire, dani zajmovi depoziti i sl.) novac u banci i blagajni, **plaćeni troškovi budućeg razdoblja, izvanbilančni zapisi. UKUPNO AKTIVA**

BILANCA PASIVA: kapital i rezerve, temeljni (upisani) kapital, kapitalne rezerve, rezerve iz dobiti (zakonske rezerve, za vlastite dionice, statutarne rezerve, ostale rezerve), revalorizacijske rezerve, rezerve fer vrijednosti (rezerve fin. Imovine za prodaju, dio zaštite novčanih tokova, zaštita neto ulaganja u inozemstvu, rezerve fer vrijednosti, tečajne razlike iz preračuna ino. Poslovanja-konsolidacija), zadržana dobit ili preneseni gubitak, dobit ili gubitak (dobit, gubitak poslovne godine), manjinski interes, **rezerviranja** (za mirovine, otpremnine, za porezne obveze, za sudske sporove, za troškove jamstva, za druga rezerviranja), **dugoročne obveze**, (prema poduzetnicima unutar grupe, za zajmove, depozite, banke, za predujmove, prema dobavljačima, ostale dugoročne obveze, odgođene) **kratkoročne obveze** (prema poduzetnicima u grupi, zajmove, depozite, prema bankama, za predujmove, prema dobavljačima, za vrijednosnice, prema zaposlenicima, za porezne obveze, s osnovu udjela u rezultatu, po osnovu dugotrajne imovine namjenjene prodaji, ostale kratkoročne obveze), **odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja , izvanbilančni zapisi, UKUPNO PASIVA**

3. OZNAČITE KOJE OD EKONOMSKIH KATEGORIJA DOLJE NAVEDENIH SAČINJAVAJU IMOVINU (A) A KOJE KAPITAL I OBVEZE PODUZEĆA (P):

- a) zalihe 150.000 € A
- b) rezerve 15.000 € P
- c) neraspoređena dobit 6.000 € P
- d) upisani kapital 161.000 € P
- e) potraživanja od države 12.000 € A
- f) statutarne rezerve 25.000 € P
- g) dobitak tekuće godine 15.000 € P
- h) strojevi 43.000 € A
- i) preneseni gubici 17.000 € P
- j) prijevozna sredstva 11.000 A

4. UKUPNO AKTIVA BILANCA PODUZEĆA IZNOSI 300.000 €. IZRAČUNAJTE TEMELJNI KAPITAL (GLAVNICU) PODUZEĆA AKO ZNATE SLJEDEĆE EKONOMSKE KATEGORIJE:

- a) obveze prema zaposlenim 90.000 €
- b) rezerve 25.000 €
- c) dobit tekuće godine 22.000 €
- d) obveze prema dobavljačima 12.000 €
- e) statutarne rezerve 21.000 €
- f) preneseni gubitak (27.000 €)
- g) rezerviranja za popravke u garantnom roku 22.000 €
- h) obveze za kredit 80.000 €

Ukupni kapital i obveze = temeljni kapital + sve (a-h) navedene stavke

$$300.000 = \text{temeljni kapital} + 90.000 + 25.000 + 22.000 + 12.000 + 21.000 - 27.000 + 22.000 + 80.000$$

$$\text{Temeljni kapital} = 300.000 - 245.000 = \mathbf{55.000 \text{ €}}$$

5. U ČEMU JE RAZLIKA IZMEĐU TEMELJNOG (UPISANOG) KAPITALA I UKUPNOG KAPITALA

Razlika je što je **temeljni kapital** samo onaj koji se unosi osnivanjem društva dok je **ukupni kapital** čini uz onaj koji je unesen i onaj kapital koje društvo zaradi: dobit, gubitak i rezerve.

6. JESU LI REZERVE KAPITAL ILI OBVEZE? OBJASNITE ZAŠTO

Rezerve su kapital zato što se formiraju iz dobiti, a dobit je dio kapitala.

7. JESU LI REZERVIRANJA KAPITAL ILI OBVEZE?

Rezerviranja su buduće obveze nastale na temelju sadašnjih zbivanja koje je društvo stvorilo radi raznih događaja u samom društvu. Tako da rezerviranja spadaju pod obveze.

8. OPIŠI KNJIGOVODSTVENE POJMOVE

a) Što su financijski izvještaji i koje izvještaje nazivamo temeljnim?

Financijski izvještaji predstavljaju sliku tekućeg poslovanja, uspješnost poslovanja i sposobnost da poduzeće ostvari pozitivan novčani tok. **Temeljnim izvještajima nazivamo:**

- Bilancu
- Račun dobiti i gubitka
- Izvještaj o novčanom toku
- Izvještaj o promjenama kapitala
- Bilješke uz financijske izvještaje (Niketić, 2022)

b) Struktura imovine u bilanci. Dajte kratko objašnjenje kako i zašto se tako klasificira imovina u aktivi

Kao imovinu (aktivu) u bilanci imamo:

- **Dugotrajnu imovinu** koja nije za prodaju nego je nabavljena da stvara vrijednost za prodaju. Ona se dijeli na: nematerijalnu, materijalnu i dugoročnu financijsku imovinu. Traje dulje od jedne godine ili poslovnog ciklusa.
- **Kratkoročnu imovinu** je ona koja se pretvara u novac u roku kraćem od jedne godine. Ona uključuje: novac na računima, zalihe, potraživanja, unaprijed plaćene troškove. (Addiko, 2022.)

c) Struktura pasive bilance, kako se mogu klasificirati izvori sredstava

Pasiva bilance pokazuje naš dug prema drugima. Postoje dvije kategorije duga drugima:

- **Kapital** koji u bilanci dijelimo na: temeljni (vlasnički) kapital, kapitalne rezerve i rezerve iz dobiti.
- **Obveze** imamo kad dugujemo drugima. Dijelimo ih na: kratkoročne i dugoročne. Kratkoročne obveze su prema: dobavljačima, zaposlenicima i državi. Dugoročne obveze su one koje imaju rok dospjeća dulji od godine dana (dugoročni krediti, zajmovi) (Addiko, 2022.)

d) Koje sve informacije možemo dobiti analizom bilance

Analizom bilance (posebno ako analiziramo bilancu nekoliko uzastopnih razdoblja) možemo dobiti podatke o financijskom položaju, trendove, poslovne rizike, likvidnost, kreditni rizik, zaduženost, ocjenu financijske snage (ROE i ROA). A u kombinaciji s ostalim financijskim izvještajima i usporedbom s financijskim izvještajima konkurencije možemo predvidjeti: iznos, vrijeme i volatilitnost buduće zarade. (Addiko, 2022.)

e) Pokazatelji bazirani na bilanci

Pokazatelji koji su bazirani na bilanci su:

- **Likvidnost** je svojstvo imovine da se pretvori u imovinu dovoljnu za podmirenje preuzetih obveza. Imamo koeficijente: tekuće likvidnosti, ubrzane likvidnosti i financijske stabilnosti.
- **Zaduženost** nam pokazuje do koje se granice poduzeće financira tuđim sredstvima. Imamo koeficijente: financiranja, zaduženosti i vlastitog financiranja.
- **Učinkovitost** je ostvarivanje najveće dobiti na temelju vlastitih poslovnih aktivnosti. Imamo KO ui, ki, p, o te prosječne dane naplate i plaćanja (Bakija, 2022)

9. OPIŠI KNJIGOVODSTVENE POJMOVE

a) Što su računovodstvena načela, a što računovodstveni standardi?

Računovodstvena načela su pravila koja primjenjuje računovodstvena struka koja se koriste kod izrade i prezentacije financijskih izvještaja. Računovodstvena načela su:

- načelo nabavne vrijednosti
- objektivnosti
- opreznosti
- realizacije
- sučelja prihoda i rashoda
- materijalnosti
- potpunosti
- dosljednosti (Bakija, 2022)

MRS-međunarodni računovodstveni standardi (engl. International Accounting Standards IAS/IFRS) su pravila koja služe za standardizaciju pravila za prikaz rezultata i sadržaja godišnjih izvještaja. Odnedavno se za MRS koristi pojam MSFI (MSFI (Međunarodni standardi financijskog izvještavanja)). Računovodstvene standarde propisuje i donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (engl. International Accounting Standards Committee), te su oni kompromis između pravila važećih u raznim zemljama i minimalni standard. Pomoću MRS-a se na istinit i

objektivan način želi dati pogled na stanje i situaciju poduzeća tijekom izvještajnog razdoblja. (KontrolingPortal, 2022)

b) Navedite osnovne kategorije prihoda i troškova

Prihod predstavlja povećanje neto vrijednosti kao rezultat obavljene transakcije.

Osnovne kategorije prihoda su:

- Prihodi od prodaje proizvoda
- Prihodi od prodaje roba
- Prihodi od obavljanja usluga
- Ostali poslovni prihodi (Niketić, 2022)

Troškovi nastaju kao posljedica obavljanja redovitih djelatnosti i ostalih poslovnih aktivnosti

Osnovne kategorije troškova su:

- Troškovi prodaje proizvoda
- Troškovi prodaje roba
- Troškovi obavljanja usluga
- Ostali poslovni troškovi (Niketić, 2022)

c) Što je knjigovodstveni konto (račun) i kako se konta klasificiraju?

Knjigovodstveni konto (račun) je temeljni instrument računovodstva na koji se bilježe svi poslovni događaji, predmet računovodstvene evidencije. Konta su nositelji informacija i podataka u računovodstvu.

Konta dijelimo po klasama:

- 0 Dugotrajna imovina
- 1 Novac, potraživanja, financijska imovina Obveze (kratkoročne)
- 3 Zalihe sirovina, materijala isitnog inventara
- 4 Troškovi
- 5 Slobodan razred (interni obračuni)
- 6 Zalihe proizvodnje i trgovačke robe
- 7 Prihodi i rashodi
- 8 Rezultat poslovanja
- 9 Kapital (Bakija, 2022)

d) Objasnite značenje načela opreznosti

Je općeprihvaćeno načelo koje neophodno zahtjeva priznavanje prihoda samo kada su nastali a rashoda kada su mogući. Načelo opreznosti ne dopušta stvaranje skrivenih rezervi tj. namjerno podcjenjivanje imovine i precjenjivanje rashoda ili obveza. (Niketić, 2022)

e) Kako su povezani bilanca i RDG?

Povezanost računa dobiti i gubitka s bilancom je razlika između prihoda i rashoda tako da u pasivi porez na dobit povećava obveze, a neto dobit povećava kapital. (Vup.hr, 2020)

f) U čemu je razlika između Izvještaja o dobiti-RDG, Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti i Izvještaja o novčanom toku, između prihoda i primitaka, troškova i izdataka, navedite primjer

Izvještaj o dobiti RDG možemo sastavljati kada god želimo te nam on odgovara na pitanje da li smo zaradili ili izgubili tj. pruža nam informacije o ostvarenom rezultatu u tom razdoblju.

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti nam pokazuje promjene koje ne ulaze u RDG, promjene u kapitalu i rezervama koje nisu rezultat uplata ili isplata kapitala vlasnicima

Izveštaj o novčanom tijeku nam pokazuje kretanje novca na poslovnom računu unutar perioda.

Razlika između prihoda i primitaka je što je primitak primljen novac koji je poznat i pod nazivom priliv te uključuje prihode i zajmove koje poduzeće mora vratiti jer nisu rezultat svog rada nego npr. zajma. Prihod je korist koju je poduzeće primilo ili zaradilo od svog rada a zarada se ne mora vratiti jer je rezultat svog rada.

Razlika između troškova i izdataka je to što je trošak izražen u novcu i iskazuje se vrijednosno u valuti dok je izdatak svaki odljev – isplata bez obzira na namjenu. Izdatak može nastati prije, s njim ili poslije troška. Izdatci nemaju obilježje troška kao novčano izraženog utroška te bi to bili : pad vrijednosti dionica ili gubitak od prodaje dugotrajne materijalne imovine.

U čemu je razlika između eksterne revizije i interne kontrole?

Eksterna revizija je revizijska funkcija koju obavlja neovisno tijelo koje nije dio organizacije a cilj joj je analizirati i provjeriti financijske izvještaje poduzeća, provodi je treća strana

Unutarnja revizija ili interna kontrola odnosi se na neprekidnu funkciju revizije koju unutar organizacije obavlja poseban odjel unutarnje revizije a cilj joj je nadzirati rutinske aktivnosti i dati prijedloge za poboljšanje, provode je zaposlenici poduzeća.

Kakvo sve mišljenje na financijske izvještaje može dati eksterna revizija?

Eksterna revizija može dati **mišljenje** o istinitosti i pravednosti financijskih podataka a to mišljenje može biti pozitivno, negativno, mišljenje s rezervom ili suzdržanost od mišljenja.

Što je bruto bilanca i koje podatke osigurava?

Bruto bilanca je financijski izvještaj koji se sastavlja koristeći podatke iz Glavne knjige. Sadrži elemente bilance i računa dobiti i gubitka. Osigurava podatke i informacije o poslovanju poslovnog subjekta.

Što su računovodstveni standardi, a što načela?

Računovodstveni standardi predstavljaju razradu računovodstvenih načela u pogledu metoda obuhvaćanja i obrade računovodstvenih podataka, formiranja računovodstvenih informacija, prezentiranja i čuvanja računovodstvenih podataka i informacija.

Računovodstvena načela su skup pravila i smjernica koje društva trebaju slijediti prilikom izvještavanja o financijskim podacima. Prema FASB-u imamo 10 osnovnih načela:

Načelo ekonomskog subjekta

Načelo monetarne jedinice

Načelo određenog vremenskog razdoblja

Načelo troškova

Načelo potpunog objavljivanja

Načelo zabrinutosti

Načelo podudaranja

Načelo priznavanja prihoda

Načelo značajnosti

Načelo konzervativizma

U čemu je razlika između financijskog računovodstva i analitičkih računovodstava?

Financijsko računovodstvo odnosi se na knjigovodstvo financijskih transakcija klasificiranjem, analizom, sažimanjem i evidentiranjem financijskih transakcija poput kupnje, prodaje, potraživanja i obveza i konačno pripremanjem financijskih izvještaja koji uključuju izvještaj o dobiti, bilancu i novčane tokove.

Glavni cilj financijskog računovodstva je prikazati točnu i poštenu sliku financijskih poslova poduzeća.

Analitičko računovodstvo je orijentirano na obuhvat raščlanjenih podataka o stanju i kretanju pojedinih vrsta imovine, obveza i glavnice te prihoda, rashoda i poslovnog rezultata. Mora biti usklađeno sa sintetičkom evidencijom tj. sa glavnom knjigom. Naziva se i pomoćnim knjigama.